

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И

ЕЛЕКТРОНИКА „ КОНСТАНТИН ФОТИНОВ „

гр. Бургас, ул. „Хр. Ботев” № 42, тел./факс 056/817691, е-

mail: pgceeburgas@gmail.com

УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА

ЗА

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

И

РОЛЯТА НА

ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СРЕДА

ПРИ ФОРМИРАНЕТО

НА

ГРАЖДАНСКА КУЛТУРА

И

СОЦИАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ

Учебна 2018/2019 година

СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда, като:

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

- Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ

на гражданското и интеркултурното образование осъществявани в училището са свързани с изграждане на автономна и активна личност, която:

- разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

- познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят;

- зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

- осъзнава и цени своята културна идентичност;

- взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

- изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

- взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
- умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;

Усилията на училището при реализиране на гражданското, интеркултурното образование са насочени към:

- възпитаване в демократичните ценности;
- насърчаване инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- утвърждаване устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- изграждане и поддържане позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, междукултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- създаване позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В училището гражданското и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка, както и:

1. в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
2. в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
3. дейности с ученическите съвети на всички нива или други форми на ученическо представителство, младежко лидерство и клубни занимания, при които се практикуват граждански и социални умения.

Освен това се осъществява чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани със:

1. патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;
3. финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
4. военното обучение и защитата на родината;
5. безопасността и движението по пътищата;
6. защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
7. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
8. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
9. превенция и противодействие на корупцията.

В часа на класа се осъществяват и дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка.

УЧИЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ПГЕЕ „Константин Фотинов“ изгражда и поддържа демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Неизменна част са:

1. реализиране на училищни ритуали, свързани със:
 - откриване на учебната година;
 - закриването на учебната година;
 - връчване дипломите за средно образование;
 - награждаване на отличили се ученици;
 - отличаване на учители;
 - поддържането на училищен кът носветен на патрона на училището;
 - кът за съхраняване на училищното знаме;
 - поддържането на училищен кът за спортни достижения;
 - честването на национални и официални празници;
 - честване на дните на национални герои и будители;
 - честване празника на патрона на училището;
 - изпращане на завършилите зрелостници;
 - традиционни срещи на бивши възпитаници на училището.
2. възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:
 - изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
 - поставяне на националния флаг пред фасадата на училището.

Педагогическата колегия в ПГЕЕ „Константин Фотинов“ реализира гражданското и интеркултурното образование и чрез включване и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики, като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;

2. организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
4. организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, националните и културните дати и празници;
5. участие в проекти;
6. участие в клубове и неформални групи по интереси;

ИЗГРАЖДАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. СЪЩНОСТ НА ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Някои основни характеристики на интеркултурното образование:

- необходима предпоставка за качествено общо образование;
- има собствена ценност, а също и инструментална ценност за подпомагане постигането на други образователни цели;
- идеал, достижим чрез ежедневна работа на всички нива - обучение, администрация, управление, планиране, оценка, училищен климат;
- образование в различност и постигане на съзнание за собствената идентичност;
 - образование с цел възприемане на демокрацията и мултикултурността на едно общество и подготовка за живот в тези условия;
 - хуманистична концепция, основана на човешките права, равенството, уважение на алтернативните начини на живот, приемане, разбиране, и социална справедливост;
 - средство за достигане на равенство в образователните възможности;
 - образование, свободно от уклони и предразсъдъци, изследващо другите перспективи и култури, вдъхновено от целта за формиране на деца, чувствителни към множество жизнени пътища, различни способи за анализ на опит и идеи, отхвърляща всички форми на дискриминация в обучението и междуличностните отношения в училище спрямо деца, които са жертви поради техните уникални културни характеристики (етнически, расови, лингвистични, полови и т.н.);
 - необходимост за разбиране на миналото: идентичността (личностна, културна, социална), историята и културата на другите, еволюцията на мотивите им;
 - необходимост за посрещане предизвикателствата на настоящето: ксенофобия, фундаментализъм, насилие;
 - основа на живота в бъдеще: мирно съжителство, солидарност, уважение на другите хора;
 - съвкупност от знания, умения и компетентности, променящи начина на мислене в дух на отхвърляне на конфронтацията с другите култури, за създаване на нагласи за реципрочност и коопериране;
 - води до усвояване на социални умения: за изслушване; за комуникиране; за работа в група; за емпатия. Крайната цел в това отношение е потенциална социална компетентност;

- интеркултурното образование няма универсална структура, а предполага учителите да развият свои собствени концепции в пределите на общите граници, съответстващи на конкретни потребности.

II. ЦЕЛИ НА ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

Постепенната реализация на така зададената училищна политика /в рамките на следващите пет години/ не е константна като цели, задачи и структура, а би могла да бъде модифицирана в зависимост на новопостъпили иновативни за средното образование параметри. Към настоящия момент обаче тя се стреми да формира млади личности с ниво на знания и умения, съвместими с държавните стандарти, обществено ангажирани, с широка духовна култура и осъзната национална идентичност.

Целите, които си поставяме като образователна институция - автономна, активна и саморазвиваща се – са именно:

1. Възпитаване в демократичните ценности;
2. Насърчаване инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
3. Утвърждаване устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
4. Изграждане и поддържане на позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани с межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
5. Създаване позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕНА ГОРЕПОСОЧЕНИТЕ ЦЕЛИ

ПО ПЪРВАТА ЦЕЛ.

Учениците:

1. Зачитат значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
2. Осъзнават и ценят своята културна идентичност;
3. Взаимодействат с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
4. Изразяват обосновано и критично гражданската си позиция;
5. Взимат самостоятелни решения относно своето развитие, проявяват инициативност и способност да си поставят цели, да планират и да обосновават действията си;
6. Носят отговорност за поведението си и оценяват влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

7. Умеят да правят връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбират причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

ПО ВТОРАТА ЦЕЛ

В училищното образование интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка:

- в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

ПО ТРЕТАТА ЦЕЛ

1. Интеркултурното образование в процеса на придобиване на разширена подготовка се осъществяват интегрирано и/или чрез самостоятелни учебни предмети по чл. 76, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.

2. Неговото интегриране се реализира чрез усъвършенстване на отделни ключови компетентности чрез изучаване на общообразователни учебни предмети в рамките на избираемите учебни часове.

3. Интегрирането се осъществява чрез ориентиране на обучението по задължителните избираеми модули на профилиращите учебни предмети към придобиване на задълбочени и целенасочени социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

4. Самостоятелните избираеми модули на профилиращите учебни предмети, чрез които се придобиват компетентности в областта на интеркултурното образование, се разработват и утвърждават по реда на държавния образователен стандарт за профилирана подготовка съобразно спецификата на предмета.

ПО ЧЕТВЪРТАТА ЦЕЛ

1. Училището успешно да подготви хора, които в бъдеще, в извънучилищна среда, в самия живот ще могат чрез притежаваните знания и умения да решават градивно появилите се конфликти.

2. Възможно е организирането и провеждането на периодично запланивани срещи, залагащи на активното изслушване на учениците при появила се нова проблематика /за целта могат да послужат часовете на класния ръководител/. Учениците са много по-мотивирани да изпълнят решение, за което са чули ясно мнението им.

3. Възможно е включването на родители и представители на други институции при разрешаване на конфликтите.

ПО ПЕТАТА ЦЕЛ

1. Интеркултурното образование в процеса на придобиване на допълнителната подготовка може да се осъществяват чрез обучение по учебни предмети или модули, чрез интердисциплинарни програми, проекти или дейности по избор на учителя.

2. Факултативните часове може да се използват и за дейности с ученическите съвети на всички нива или други форми на ученическо представителство и клубни занимания, при които се практикуват граждански и социални умения.
3. Интеркултурното образование в часа на класа се осъществяват чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:
- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
 - толерантността и интеркултурния диалог;
 - финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
 - безопасността и движението по пътищата;
 - превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
4. Интеркултурното образование в часа на класа се осъществяват и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

IV. ДЕЙНОСТИ

ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА СРЕДНА СТЕПЕН

1. Културни идентичности – знания, умения и отношения, формирани в ученика в резултат на обучението:

1.1. Умението на учениците да разпознават механизми за конструиране на национална, етническа и религиозна идентичност;

1.2. Формиране на учения в учениците за оценъчна дейност на ефектите от влиянието на културни и социални фактори върху междуетническите и междурелигиозните отношения.

2. Културна осъзнатост – знания, умения и отношения, формирани в учениците в резултат на обучението:

2.1. Ученикът умее да изследва културно обусловени различия в живота на етнически и религиозни общности у нас – степен на контекстуалност, степен на индивидуализъм, на умение на изследване на политическата власт, степен на независимост и избягване на несигурността.

2.2. Ученикът умее да изследва критично публикациите на медиите относно междукултурните и междуетнически различия при наличие на конфликтна ситуация.

3. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия – знания, умения и действия, формирани в процеса на обучението:

3.1. Ученикът разпознава културно-историческите основания на религиозната и междуетническата толерантност;

3.2. Ученикът притежава уменията да разбира съхраняването на културно-историческото наследство като споделена отговорност на различните културни общности;

3. 3. Ученикът умее да разграничава видове публични политики, отнасящи се до интеркултурните отношения, като асимилация, авто/сегрегация, интеграция;

3.4. Ученикът участва успешно в дискусии относно значими събития и проблеми, свързани с интеркултурните взаимодействия;

3.5. Ученикът се включва в разработването и реализирането на проекти, които имат за предмет интеркултурни отношения.

4. Интеркултурно образование и права на човека - знания, умения и отношения, формиране в процеса на обучение:

4.1. Ученикът осъзнава различни схващания за човешки права в зависимост от съответния цивилизационен контекст;

4. 2. Ученикът разбира легитимността на законовата уредба за защита на човешките права у нас;

4. 3. Ученикът се обучава и познава институционални механизми за реагиране при нарушаване на човешки права;

4.4. Ученикът проявява готовност за защита на собствените и чуждите човешки права.

Дейности за реализиране до края на учебната 2018 – 2019 година

№	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИЦИ	СРОК
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

10.			
-----	--	--	--